

УДК 658.27

А. П. Макаренко,

д. е. н., професор, професор кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія

С. О. Пасічник,

магістр ОА-17-1мд, Запорізька державна інженерна академія

DOI: 10.32702/2306-6792.2019.3.11

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА КП "ДЕКОРАТИВНІ КУЛЬТУРИ ДОР"

A. Makarenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor, of Accounting
and Auditing Department of Zaporizhzhia State Engineering Academy

S. Pasichnyk,

master AA-17-1, Zaporizhzhia State Engineering Academy

IMPROVEMENT OF ACCOUNTING FOR TOTAL PRODUCTION COSTS AT THE CE "DECORATIVE CULTURES OF THE DRC"

Питання достовірно правильного документального оформлення розподілу загальновиборничих витрат є актуальним для будь-якого сільськогосподарського підприємства. При не правильному розподілі загальновиборничих витрат у подальшому формується не правильна собівартість продукції. Тому необхідно приділити максимальну увагу цьому процесу. Не зважаючи на те, що велика кількість вчених у своїх працях досліджувала різноманітні аспекти розподілу загальновиборничих витрат слід зазначити, що саме це питання розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Авторами статті було обгрунтовано мету та завдання з удосконалення обліку загальновиборничих витрат на прикладі КП "Декоративні культури ДОР". Метою дослідження є розробка удосконалення обліку розподілу загальновиборничих витрат на зазначеному підприємстві, відображення операцій щодо обліку та розподілу загальновиборничих витрат. Від вибору бази розподілу залежить розмір списання витрат на рахунок 23 "Виробництво". Вибір бази розподілу суттєво залежить від особливостей виробничої діяльності суб'єкта господарювання. Підприємству, відповідно до власної специфіки виробництва, необхідно правильно обрати базу розподілу загальновиборничих витрат, що безпосередньо впливає на собівартість сільськогосподарської продукції.

У статті висвітлено удосконалення методики ведення обліку біологічних активів на КП "Декоративні культури ДОР", що на відміну від існуючої включає додаткові субрахунки по рахункам 23 "Виробництво", 91 "Загальновиборничі витрати", 21 "Поточні біологічні активи" це надасть змогу вести облік та розподіляти витрати не тільки в розрізі видів виробництва, а й по кожному окремому виду культур. Крім того, для мінімізації затрат часу та повної достовірності в отриманих даних запропоновано спеціальну згруповану відомість ВВ-1. Цей документ відображає розподіл витрат по кожному субрахунку рахунку 23 "Виробництво" та за необхідності по кожній культурі окремо. Крім того, така таблиця є універсальною, оскільки в ній є можливість відображати окремо розподіл як виробничих витрат, так і загальновиборничих. Відображувані інформація є важливою для оперативного прийняття необхідних управлінських рішень. Також запропоновано до первинних документів створювати додаткові документи (оперограми), які наочно відображають рух документу по підприємству.

The question of reliably correct documentation of the distribution of total production costs is relevant for any agricultural enterprise. If the distribution of generic production costs is not properly distributed, then the production cost is not calculated correctly. Therefore, it is necessary to give maximum attention to this process. Despite the fact that a large number of scientists in their works investigated various aspects of the distribution of total production costs, it should be noted that this issue is not sufficiently solved and needs further research.

The authors of this article have substantiated the purpose and tasks for improving the accounting of total production costs on the example of the CE "Decorative Cultures of the DRC". The purpose of the work is to develop an accounting for the distribution of total production costs in this enterprise, to reflect the operations of accounting and distribution of total production costs. From the selection of the distribution base, the size of the write-off of costs depends on the 23 "Production". The choice of the distribution base depends essentially on the peculiarities of the economic activity of the

enterprise. The enterprise, in accordance with its own specifics of production, must correctly choose the basis for the division of total production costs, which directly affects the cost of agricultural products.

In this article, the improvement of the methodology for keeping records of biological assets at the CE "Decorative Cultures of the DRC" is presented, which, in contrast to the existing one, includes additional subaccounts in the accounts 23 "Production", 91 "General Production Costs", 21 "Current Biological Assets" will allow you to keep records and distribute costs not only in terms of types of production, but also in each individual type of crop. In addition, a special grouped report BB-1 has been proposed for minimization of time expenditures and complete authenticity in the received data. This document shows the distribution of costs for each subaccount 23 "Production" and, if necessary, for each culture individually. Kim this table is universal, since it has the opportunity to reflect separately the distribution of both manufacturing costs and general manufacturing. The information displayed is important for promptly making the necessary managerial decisions. Also, it is suggested to create additional documents (operands) to the primary documents, which clearly represent the movement of the document on the enter-prise.

Ключеві слова: сільське господарство, поточні біологічні активи, виробництво, загально-виробничі витрати, аналітичний облік, декоративні культури.

Key words agriculture, current biological assets, production, general production costs, analytical accounting, decorative cultures.

ВСТУП

У наш час умови ринкової економіки вимагають від українських підприємств постійного підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможної продукції та послуг на основі впровадження новітніх технологій, більш ефективних форм господарювання та управління виробництвом. Цей процес має дві базові характеристики: споживча вартість та трудомісткість. У підсумку вони становлять вартість нашого товару. Частина вартості засобів виробництва, існує ще до процесу виробництва. Тому вона лише переноситься на виготовлений товар у вигляді вартості матеріальних витрат. За допомогою живої людської праці створюється чистий продукт — понад вартості перенесених на товар матеріальних витрат. Процес виробництва повинен мати безперервний цикл, що у свою чергу можливо лише тоді, коли його фактори відтворюються. Частина вартості, яка авансується для постійного функціонування циклу виробництва, визначається як витрати виробництва.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Теоретичні положення з тематики поточних біологічних активів є до-сить дискусійними та досліджуються у наукових працях відомих вчених, як-от: Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Голов С.Ф., Жук В.М., Кірейцев Г.Г., Огійчук М.Ф., Палій В.Ф., Придатченко В.В., Сук П.Л., Белова І.М., Сук А.К. та інші. В наукових працях висвітлюються питання особливостей обліку біологічних активів, разом з тим вказується на невирішеність окремих питань обліку, необхідність удосконалення бухгалтерського обліку специфічних об'єктів аграрного сектору.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Удосконалити методику ведення бухгалтерського обліку та розподіл загально-виробничих витрат на КП "Декоративні культури ДОР".

РЕЗУЛЬТАТИ

Поточні біологічні активи — особливий вид оборотних активів. З одного боку, це матеріальні цінності, які надійшли з виробництва як готова продукція або куплені на стороні, а з другого — це особливий вид засобів — живі організми, які знаходяться весь час у незавершеному виробництві. Тобто це безперервний виробничий процес, в якому готова продукція постійно змінює свій обсяг і вартість. Тому інформацію про всі ці процеси обов'язково потрібно відобразити у первинних документах, а потім вона буде перенесена і до зведених відомостей обліку. До таких первинних документів відносяться: акти на оприбуткування насіння (саджанців), акти на купівлю поточних біологічних активів у населення, акти на вибуття активів рослинництва, Книги обліку руху рослин, чагарників та дерев, Книги посівний площ, журнали реєстрації зібраного врожаю, Відомість зважування врожаю, Накопичувальні відомості обліку руху рослин, а також виробничо-фінансові плани, статистична звітність, виробничі звіти з рослинництва, книги технічного обліку, річна звітність, накопичувальні відомості тощо.

Далі з первинних документів всі дані переносяться до Журналу реєстрації господарських операцій (таблиці 1 та 2), а потім на основі цього журналу формується Журнал № 8 с. г.

КП "Декоративні культури ДОР" займається вирощуванням декоративних та зернових культур, крім того надає послуги з вантажних

Таблиця 1. Журнал обліку господарських операцій по рахунку 23 "Виробництво"

№ п/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	2	3	4	5
1	Закуплено у постачальника:	20	63	15000,00
	- насіння пшениці, ячменю та лаванди;	208	631	2000,00
	- мінеральні добрива;	208	631	3000,00
	- паливно-мастильні матеріали;	203	631	2500,00
	- гербіциди;	208	631	2500,00
	- саджанці айви, берези та шовковиці	212	631	5000,00
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	3000,00
3	Сплачено постачальнику грошові кошти з банківського рахунку	631	311	18000,00
4	Використано у виробництві придбані матеріали:			
	- насіння пшениці та ячменю;	233	208	1200,00
	- насіння лаванди;	231	208	800,00
	- мінеральні добрива;	231	208	3000,00
	- паливо;	232	203	2500,00
	- гербіциди	233	208	2500,00
5	Оприбутковано до виробництва саджанці айви, берези та шовковиці	232	212	5000,00
6	Нараховано заробітну плату працівникам, які задіяні у виробництві:	23	661	10000,00
	- декоративних культур;	231	661	4245,00
	- дерев та чагарників;	232	661	2800,00
	- зернових та зернобобових;	233	661	1955,00
	- допоміжному виробництві	234	661	1000,00
7	Нараховано ЄСВ працівникам виробництва, які задіяні у виробництві:	23	651	2200,00
	- декоративних культур;	231	651	933,90
	- дерев та чагарників;	232	651	616,00
	- зернових та зернобобових;	233	651	430,10
	- допоміжному виробництві	234	651	220,00
8	Нараховано знос (амортизацію) виробничого обладнання:	23	131	1500,00
	- декоративних культур;	231	131	636,75
	- дерев та чагарників;	232	131	420,00
	- зернових та зернобобових;	233	131	293,25
	- допоміжного виробництва	234	131	150,00
9	Використано у виробництві МШП	231	22	500,00
10	Списано загальновиробничі витрати на виробництво декоративних культур:			
	- матеріали загальновиробничого призначення;	23	911	611,28
	- заробітна плата працівникам загальновиробничого призначення;	231	912	441,48
	- ЄСВ працівникам загальновиробничого призначення;	231	913	169,80
	- знос (амортизація) основних засобів загальновиробничого призначення;	231	914	118,86
	- витрати по операційній оренді основних засобів загальновиробничого призначення;	231	915	849,00
	- утримання і обслуговування споруд загальновиробничого призначення	231	915	169,80
11	Списано загальновиробничі витрати на виробництво дерев та чагарників:			
	- матеріали загальновиробничого призначення;	232	911	403,20
	- заробітна плата працівникам загальновиробничого призначення;	232	912	291,20
	- ЄСВ працівникам загальновиробничого призначення;	232	913	112,00
	- знос (амортизація) основних засобів загальновиробничого призначення;	232	914	78,40
	- витрати по операційній оренді основних засобів загальновиробничого призначення;	232	915	560,00
	- утримання і обслуговування споруд загальновиробничого призначення	232	915	112,00
12	Списано загальновиробничі витрати на виробництво зернових та зернобобових:			
	- матеріали загальновиробничого призначення;	233	911	281,52
	- заробітна плата працівникам загальновиробничого призначення;	233	912	203,32
	- ЄСВ працівникам загальновиробничого призначення;	233	913	78,20
	- знос (амортизація) основних засобів загальновиробничого призначення;	233	914	54,74
	- витрати по операційній оренді основних засобів загальновиробничого призначення;	233	915	391,00
	- утримання і обслуговування споруд загальновиробничого призначення	233	915	78,20
13	Списано загальновиробничі витрати на допоміжне виробництво:			
	- матеріали загальновиробничого призначення;	234	911	144,00
	- заробітна плата працівникам загальновиробничого призначення;	234	912	104,00
	- ЄСВ працівникам загальновиробничого призначення;	234	913	40,00
	- знос (амортизація) основних засобів загальновиробничого призначення;	234	914	28,00
	- витрати по операційній оренді основних засобів загальновиробничого призначення;	234	915	200,00
	- утримання і обслуговування споруд загальновиробничого призначення	234	915	40,00

перевезень. Обліковуються поточні біологічні активи на підприємстві на рахунку 21 "Поточні біологічні активи", за яким аналітичний облік не ведеться. Крім того, витрати виробництва на підприємстві не обліковуються за видами виробничої діяльності обліковуються, а загальновиробничі витрати акумулюються та розподіляються за елементами витрат на рахунку 91 "Загальновиробничі витрати".

Проаналізувавши методологію ведення бухгалтерського обліку на КП "Декоративні культури ДОР" нами встановлено, що загальновиробничі витрати розподіляються на підприємстві лише на рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" за видами витрат так як аналітичний облік рахунку 23 "Виробництво" не передбачає розподілу за видами виробничої діяльності. Допоміжне виробництво (транс-

Таблиця 2. Журнал обліку господарських операцій по рахунку 91 "Загальновиробничі витрати"

№ п/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	Відображені витрати по операційній оренді основних засобів загальновиробничого призначення	915	685	1800,00
2	Нараховано знос (амортизація) на основні засоби загальновиробничого призначення	914	131	1300,00
3	Використано матеріали загальновиробничого призначення	911	209	500,00
4	Відображені витрати на утримання і обслуговування споруд загальновиробничого призначення	915	685	350,00
5	Нарахований податковий кредит по ПДВ	641	685	70,00
6	Нараховано заробітну плату працівникам загальновиробничого призначення	912	661	2500,00
7	Нараховано ЄСВ працівникам загальновиробничого призначення	913	651	500,00

портні послуги) взагалі не має власного рахунку. Всі витрати по транспортним послугам нараховуються безпосередньо на машини. Загальновиробничі витрати акумулюються на рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" протягом операційного, а в кінці загальною проводкою дебет 23 "Виробництво кредит 91 "Загальновиробничі витрати" списуються на виробництво. Визначення суми загальновиробничих витрат, яка буде списуватися на виробництво та на собівартість продукції, відбувається відносно нарахованої заробітної плати виробничому персоналу та персоналу загальновиробничого призначення. Сума заробітної плати відповідного персоналу ділиться на загальну суму заробітної платні. Внаслідок даних розрахунків маємо два коефіцієнти розподілу: Коефіцієнт розподілу витрат на виробництво ($K_{рв}$) та Коефіцієнт розподілу витрат на собівартість ($K_{рс}$).

$$K_{рв} = \frac{ЗП_в}{ЗП} \quad (1);$$

$$K_{рс} = \frac{ЗП_{зв}}{ЗП} \quad (2),$$

де $ЗП_в$ — заробітна плата виробничого персоналу;

$ЗП_{зв}$ — заробітна плата персоналу загальновиробничого призначення;

$ЗП$ — загальна сума нарахованої заробітної плати.

$$K_{рс} = \frac{10000,00}{12500,00} = 0,8$$

$$K_{рв} = \frac{2500,00}{12500,00} = 0,2$$

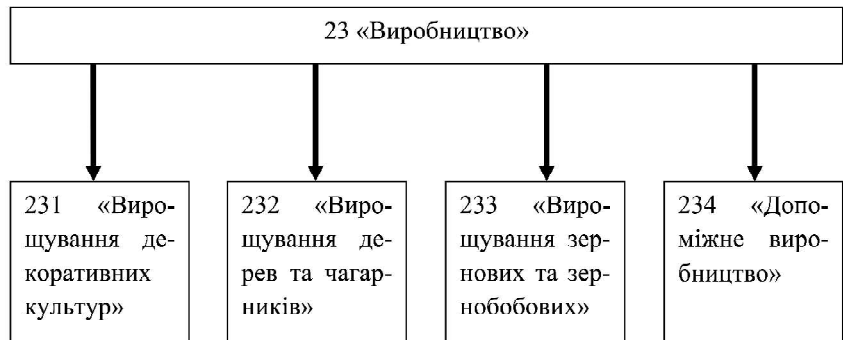

Рис. 1. Запропонований аналітичний облік по рахунку 23 "Виробництво" на КП "Декоративні культури ДОР"

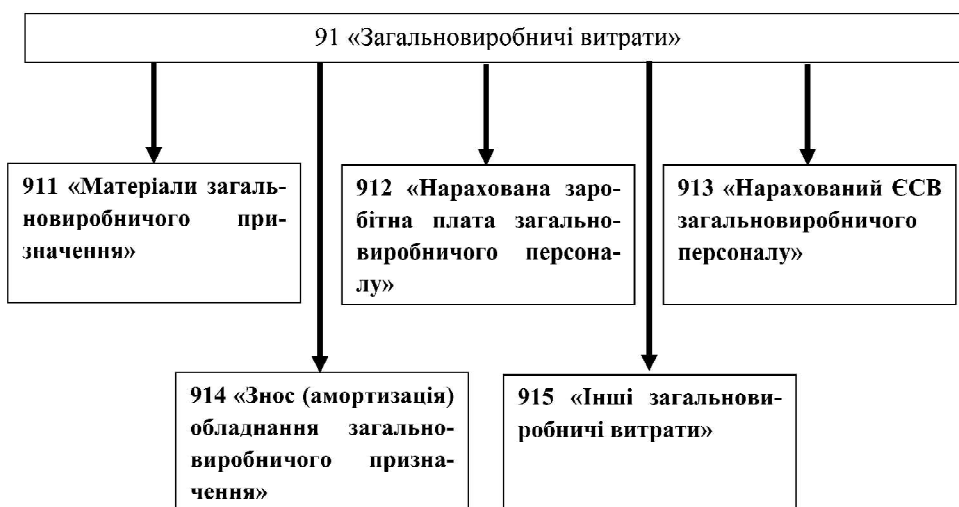

Рис. 2. Запропонований аналітичний облік по рахунку 91 "Загальновиробничі витрати" на КП "Декоративні культури ДОР"

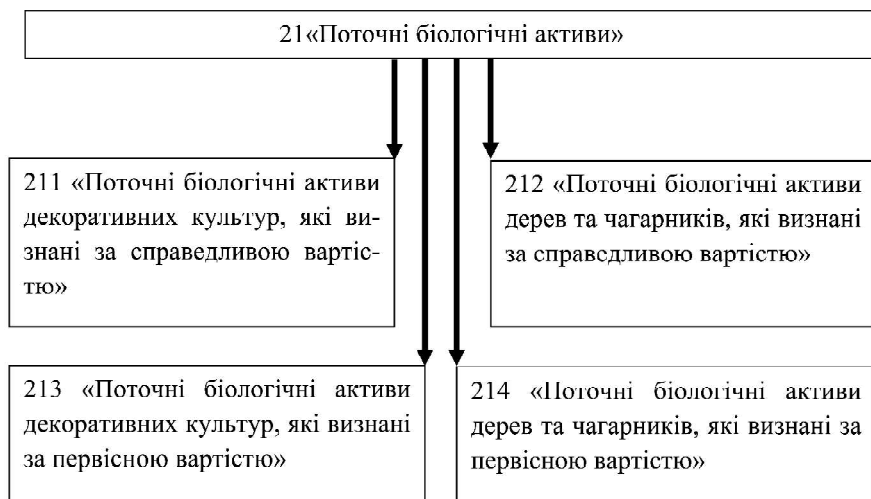

Рис. 3. Запропонований аналітичний облік по рахунку 21 "Поточні біологічні активи" на КП "Декоративні культури ДОР"

З огляду на те, що в останні роки фінансові показники КП "Декоративні культури ДОР" мають тенденцію до зменшення, вважаємо за доцільно, змінити методику обліку та розпочати розподіляти витрати за видами виробництва на рахунку 23 "Виробництво". Для цього пропонуємо ввести аналітичний облік на рахунках 23 "Виробництво" та 91 "Загальновиробничі витрати" за субрахунками, які запропоновані на рисунках 1 та 2.

Запропонований аналітичний облік по рахунку 23 "Виробництво" проводити розподіл витрат як по кожному виду виробничої діяльності, так і по кожному виду культур окремо, що в свою чергу надаватиме своєчасну та достовірну інформацію про доцільність вирощування тієї чи іншої культури.

Для поліпшення процесу розподілу витрат по видам виробництва по рахунку 23 "Виробництво" також пропонуємо ввести згруповану відомість розподілу витрат ф. ВВ-1 (табл. 3). В цьому документі буде відображатися інформація по віднесеним витратам на виробництво в

розрізі кожного виду. Загальновиробничі витрати розподіляються у відсотковому відношенні згідно посівних площ. Оскільки допоміжне виробництво не має такого показника то витрати на нього розподіляються фіксованим відсотком у розмірі 10%. Загальна сума посівних площ КП "Декоративні культури ДОР" складає 1289 га з них вирощуються на:

- 608 га — декоративні культури;
- 401 га — дерева та чагарники;
- 280 га — зернові та зернобобові.

Отже, витрати розподіляються у наступному відсотковому відношенні: 47,45% на декоративні культури, 28,00% на дерева та чагарники, 19,55% на зернові та зернобобові та 10,00% на допоміжне виробництво.

Крім того, в зв'язку з тим, що аналітичний облік по рахунку 21 "Поточні біологічні активи" не ведеться, пропонуємо також ввести для цього рахунку субрахунки, які наведені у рисунку 3.

На нашу думку одним із важливих методів та шляхів удосконалення обліку, та облікової політики підприємства є удосконалення управлінського обліку поточних біологічних активів. Тому вважаємо за доцільне до первинних документів створювати додаткові документи (оперограми), які наочно відображають рух документу по підприємству (табл. 4).

ВИСНОВКИ

Удосконалення ведення бухгалтерського обліку витрат на КП "Декоративні культури ДОР" розкрито на основі пропозиції розподі-

Таблиця 3. Згрупована відомість розподілу витрат по рахунку 23 "Виробництво"

ф. ВВ-1

в Дт рахунку	з Кт рахунків								Разом
	212	208	203	131	651	661	22	91	
231 «Декоративні культури» (42,45%)		2607,80	1061,25	636,75	933,90	4245,00	500,00	2360,22	12344,92
232 «Дерева та чагарники» (28,00%)	5000,00	1192,20	700,00	420,00	616,00	2800,00		1556,80	7285,00
233 «Зернові та зернобобові» (19,55%)		1200,00	938,75	293,25	430,10	1955,00		1086,98	5904,08
234 «Допоміжне виробництво» (10,00%)			300,00	150,00	220,00	1000,00		556,00	2226,00
Разом	5000,00	5000,00	3000,00	1500,00	2200,00	10000,00	500,00	5560,00	27760,00

(посада виконавця)

(підпис)

(П.І.Б.)

Головний бух.

(підпис)

(П.І.Б.)

Таблиця 4. Оперограма Акту приймання-передачі поточних біологічних активів

№ з/п	Вид роботи	Виконавці		
		Члени комісії	Керівник	Головний бухгалтер
1	Призначення складу комісії наказом		●	
2	Огляд об'єкта поточних біологічних активів	●		
3	Складання Акта приймання-передачі в 2-х примірниках (первинна вартість, назва, залишкова вартість)			●
4	Підпис акта	●		
5	Затвердження акта		●	
6	Передача акта для обробки			●
7	Перевірка й обробка інформації Акта та внесення її до інвентарної картки			●
8	Підпис головного бухгалтера про підтвердження прийняття об'єкта на облік			●

лу витрат на рахунку 23 "Виробництво" за видами виробничої діяльності суб'єкта господарювання. Введення нових аналітичних рахунку по рахунку 23 "Виробництво": 231 "Декоративні культури", 232 "Дерева та чагарники", 233 "Зернові та зернобобові" та 234 "Допоміжне виробництво"; 91 "Загальновиробничі витрати": 911 "Матеріали загальновиробничого призначення", 912 "Нарахована заробітна плата загальновиробничого персоналу", 913 "Нарахований ЄСВ загальновиробничого персоналу", 914 "Знос (амортизація) обладнання загальновиробничого призначення", 915 "Інші загальновиробничі витрати"; 21 "Поточні біологічні активи": 211 "Поточні біологічні активи декоративних культур, які визнані за справедливою вартістю", 212 "Поточні біологічні активи дерев та чагарників, які визнані за справедливою вартістю", 213 "Поточні біологічні активи декоративних культур, які визнані за первісною вартістю", 214 "Поточні біологічні активи дерев та чагарників, які визнані за первісною вартістю".

Для оптимізації процесу та мінімізації затрат часу на розподіл витрат нами було запропоновано згруповану відомість розподілу витрат по рахунку 23 "Виробництво". Запропонований документ дає можливість: виявити ті види виробництва, на які надмірне витрачання коштів, матеріальних та трудових ресурсів є недоцільним, а також ті види виробничої діяльності, які мають перспективи, а отже, й принеситимуть підприємству більше прибутків. Для наочного відображення руху документів по

підприємству, було запропоновано створювати додаткові документи — оперограми.

Вищенаведені пропозиції дадуть змогу покращити ведення бухгалтерського як на КП "Декоративні культури ДОР", так на всіх підприємствах України в цілому.

Література:

1. Макаренко А.П. Шляхи удосконалення організації обліку та аудиту товарно-матеріальних цінностей на підприємстві / А.П. Макаренко, І.О. Литвиненко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 2 (11). — Полтава: ПДАА. — 2015. — С. 33—39.
2. Макаренко А.П. Фінансовий облік 1: навчальний посібник Видання 2-ге, доповнене, перероблене [гриф МОН України] / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Г.М. Безкоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 400 с.
3. Макаренко А. П. Фінансовий облік II: навч.-метод. посібник для студ. ЗДІА спец. 6.030509 "ОіА" ден. та заоч. форм навчання / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста // ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2014. — 288 с.
4. Макаренко А.П. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць. — Вип. 22/1. — Переяслав-Хмельницький, 2014. — С. 85—94.

5. Макаренко А.П. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності — інструмент управління та фінансової безпеки / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Науково-виробничий журнал "Часопис економічних реформ". — Луганськ: Східноукраїнський національний університет. В. Даля, 2014. — № 1. — С. 26—32.

6. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку витрат підприємства / Т.О. Меліхова, Г.С. Хайло // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. "Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції", 25—27 вересня 2014 р.: збір. матер. — Запоріжжя: ЗДІА. Том I, 2014. — С. 221—224.

7. Теорія і методика документування в обліку і аудиті: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 6.030509 "Облік і аудит" денної та заочної форми навчання. / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина Ч. 1. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 196 с.

8. Подмешальська Ю.В. Удосконалення аудиту управління запасами [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська // Ефективна економіка. — 2011. — № 11. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>

9. Подмешальська Ю.В. Проблеми впровадження інформаційних систем обліку на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наукових праць. — Суми, ДВНЗ "Українська академія банківської справи". — 2011. — № 33. — С. 179—184.

10. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку заробітної плати та аналізу податкового навантаження для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Р. Єременко // Економічний вісник Донбасу: наук. журнал. — Луганськ, 2012. — Вип. 1 (27). — С. 150—155.

11. Меліхова Т.О. Документування обліку розрахунків за заробітною платою з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, С. Голубенко // Складні системи і процеси. — Запоріжжя: КПУ, 2012. — № 1 (21). — С. 63—67.

12. Меліхова Т.О. Удосконалення аналітичного обліку розрахунків за заробітною платою для підвищення якості контролю / Т.О. Меліхова, М. Єременко // Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів та студентів "Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні", 28 лютого 2013 р.: збір. наук. праць. — Ірпінь: НУ ДПСУ, 2013. — Ч. 2. — С. 105—107.

13. Сахарцева І.І. Облік витрат майбутніх періодів / І.І. Сахарцева, Т.О. Меліхова // Вісник Житомирського інженерно-технологічного інституту. Бухгалтерський облік та господарський контроль: минуле, сучасне, майбутнє: зб. доповідей на Міжнар. наук. конф. — Житомир: ЖІТІ, 2002. — Вип. 19. — С. 277—280.

14. Меліхова Т.О. Організація документування обліку / Т.О. Меліхова // Інновації та трансфер технологій: від ідеї до прибутку: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. — Д.: Нац. гірничий ун-т, 2011. — С. 90—91.

15. Макаренко А.П. Облік суб'єктів малого підприємництва: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2013. — 314 с.

16. Макаренко А.П. Облік в малих підприємствах: навч. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова; ЗДІА. — Дн.: Герда, 2013. — 328 с.

17. Макаренко А.П. Звітність підприємства: навчально-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2016. — 194 с.

18. Подмешальська Ю.В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник / Ю.В. Подмешальська, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 400 с.

19. Меліхова Т.О. Удосконалення методики проведення фінансового аналізу згідно з національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку / Т.О. Меліхова, О.В. Гамова // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. "Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції", 25—27 вересня 2014 р.: збір. матер. — Запоріжжя: ЗДІА. Том I, 2014. — С. 219—221.

20. Меліхова Т.О. Результати функціонування діяльності підприємства та системи його фінансової безпеки / Т.О. Меліхова // Матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Сучасні підходи до управління підприємством", 11 квітня 2013 р.: збір. наук. праць. — К.: НТУУ "КПІ", 2013. — Т. 1. — С. 151—154.

References:

1. Makarenko, A.P. and Lytvynenko, I.O. (2015), "Ways of improvement of the organization of accounting and auditing of inventory in the enterprise", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (11), pp. 33—39.

2. Makarenko, A.P. Panchenko, O.M. and Beskosta, H.M. (2017), *Finansovyy oblik 1*, [Financial Accounting 1], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2014), *Fi-nansovyy oblik II*, [Financial Accounting II], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
4. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2014), "Improvement of accounting registers for timely management of the enterprise and control over its financial security", *Ekonomichnyy visnyk universytetu. Zbirnyk naukovykh prats*, vol. 22/1, pp. 85—94.
5. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting — a tool for management and financial security", *Naukovovyrobnychyy zhurnal "Chasopys ekonomichnykh reform"*, vol. 1, pp. 26—32.
6. Melikhova, T.O. and Khaylo, H.S. (2014), "Conceptual bases of enter-prise cost accounting", *zbirnyk mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Ukrayina-Polshcha: dialoh kultur v konteksti yevrointehratsiyi*, [Compilation mother International science-practice conf. "Ukraine-Poland: Dialogue of Cultures in the Context of European Integration"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine, 25—27 veresnya 2014 r., vol. 1, pp. 221—224.
7. Makarenko, A.P. Panchenko, O.M. Taratuta, L.V. Melikhova, T.O. and Ptitsyna, L.A. (2011), *Teoriya i metodyka dokumentuvannya v obliku i audyti* [Theory and methodology of documenting in the accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
8. Podmeshalska Yu.V. (2011), "Improvement of inventory management audit Udoskonalennya audytu upravlinnya zapasamy", *Efektivna ekonomika*, vol. 11, *Rezhym dostupu do zhurnalu*: <http://www.economy.nayka.com.ua>
9. Podmeshalska Yu.V. (2011), "Problems of implementation of infor-mation systems of accounting at the enterprise", *Problemy ta perspektyvy rozvytku bankivskoyi systemy Ukrayiny: Zbirnyk naukovykh prats — Sumy, DVNZ "Ukrayinska akademiya bankivskoyi spravy"*, vol. 33, pp. 179—184.
10. Melikhova, T.O. and Yeremenko, M.R. (2012), "Conceptual bases of the accounting of wages and analysis of a tax load for increase of a level of financial safety of the enterprise" *Ekonomichnyy visnyk Donbasu*, vol. 1(27), pp. 150-155.
11. Melikhova, T.O. and Holubenko, S. (2012), "Documentation of ac-counting for payroll calculations in order to strengthen the information security of the enterprise", *Skladni systemy i protsesy*, vol. 1 (21), pp. 63—67.
12. Melikhova, T.O. and Yeremenko M. (2013), "Improvement of the ana-lytical accounting of wage settlements for improving the quality of control", *Mater. Vseukr. nauk.-prakt. konf. molodykh vchenykh, aspirantiv ta studentiv "Stan ta perspektyvy rozvytku bukhholderskoho obliku v Ukrayini"*, [Mather. Allukr. Sciences-practical. Conf. young adulthood, aspirants, and students "Stan that prospect for the development of the accounting sector in Ukraine"], 28 lyutoho 2013 r., pp. 105—107.
13. Sakhartseva, I.I. and Melikhova, T.O. (2002) "Accounting for costs of future periods", *Visnyk Zhytomyrskoho inzhenerno-tekhno-lohichnoho insty-tutu*, Vol. 19, pp. 277—280.
14. Melikhova T.O. (2011), "Organization of documenting accounting, Innovatsiyi ta transfer tekhnolohiyi: vid ideyi do prybutku: mater. II mizhnar. nauk.-prakt. konf., [Innovation and Technology Transfer: From Idea to Profit: Mater. Second intern. science-practice conf.], pp. 90—91.
15. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2013), *Oblik sub'yektiv maloho pidpryyemnytstva: navch.-metod. Posibnyk*, [Accounting for subjects of small business: teaching method. Manual],
16. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Chakalova, N.S. (2013) *Oblik v malykh pidpryyemstvakh: navch. Posibnyk*, [Accounting in small enterprises: teaching. Manual], Herda, Dnepr, Ukraine.
17. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Podmeshalska, Yu. V. (2016), *Zvitnist pidpryyemstva: navchalno-metod. posibnyk*, [Reporting of enterprises: educational method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
18. Podmeshalska, Yu. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Bukhhaltersky oblik: navch.-metod. posibnyk*, [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
19. Melikhova, T.O. (2013), "Results of operation of the enterprise and its financial security system", *Mater. IV Vseukr. nauk.-prakt. konf. "Suchasni pidkhody do upravlinnia pidpryyemstvom"* [Mother IV Allukr. science-practice conf. "Modern Approaches to Enterprise Management"], NTUU "KPI", Kyiv, Ukraine, 11 april, vol. 1, pp. 151—154.
20. Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2014), "Improvement of the method of conducting financial analysis in accordance with the national accounting (accounting standard)", *Mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. "UkrainaPol'scha: dialoh kul'tur v konteksti ievrointehratsii"* [Materials of the IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference "Modern Approaches to Enterprise Management"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine, 25-27 sept., vol. I, pp. 219—221.

Стаття надійшла до редакції 10.01.2019 р.